

Feedbackbalk schrijfvaardigheid (kruis aan indien van toepassing)

De tekst toont een duidelijke evolutie in schrijfvaardigheid van de student OF de tekst getuigt van nadrukkelijke zorg voor taal OF het taalgebruik in de tekst benadert een professioneel (excellent) niveau ☐ JA	De tekst is op taal- en tekstniveau correct, meestal helder en gepast geformuleerd. De tekst vertoont enkele taalfouten. Niveau: voldoende tot goed ☐ JA	De tekst heeft op taal- en tekstniveau een onvoldoende professioneel karakter. De tekst vertoont te veel taalfouten, is onvoldoende helder en/of vertoont onvoldoende tekstsamenhang. De student neemt contact op met het schrijfcentrum. Niveau: onvoldoende ☐ JA
--	---	--

Opinietekst

Datum	Opleidingsonderdeel	Naam docent	Naam student	Klas
07/03/2025	FAAR 3	Luc Wilms	Rawan Ghazala	3MW

Van vluchteling naar kracht: het talent dat we negeren.

Waarom talent geen paspoort nodig heeft, maar erkenning.

Inleiding:

Wat als ik je zeg dat België vol zit met artsen, ingenieurs, ondernemers en leerkrachten... die nooit de kans krijgen om hun talent te tonen? Wat als ik je zeg dat we hen niet zien, niet omdat ze niet bestaan, maar omdat we hen reduceren tot één woord: vluchteling?

Toen ik als vluchteling in België aankwam, voelde ik me onzichtbaar. Niet omdat ik geen ambities had, maar omdat het systeem me niet zag als iemand met potentieel. De taalbarrière sloot deuren, administratieve drempels hielden me tegen en kansen waren schaars. Maar ik wist dat ik meer was dan mijn vluchtverhaal. Nu, als bijna afgestudeerd sociaal werker, zie ik elke dag hetzelfde patroon: talentvolle mensen die vastlopen omdat we hen vooral als last zien, en niet als kracht. Hoeveel talent moet er nog verloren gaan voordat we het potentieel van vluchtelingen écht erkennen?

These: Vluchtelingen: Bouwen aan Morgen met talent van vandaag.

In de publieke opinie worden vluchtelingen vaak gezien als een groep die afhankelijk is van sociale steun. Dit beeld wordt versterkt door mediaverhalen die voornamelijk focussen op hun lijdensweg en moeilijkheden. Maar vluchtelingen zijn geen passieve ontvangers van hulp. Ze brengen kennis, ervaring en talenten mee die een verrijking kunnen zijn voor België, mits ze de juiste kansen krijgen. In een samenleving die vergrijst en kampt met tekorten op de arbeidsmarkt, brengen zij precies datgene wat we nodig hebben: veerkracht, motivatie en diversiteit van ervaring.

Volgens Caritas International (2019) tonen projecten zoals DUO for a JOB aan hoe ontmoeting en mentorschap bruggen kunnen bouwen tussen nieuwkomers en de Belgische samenleving. Mentoren geven aan dat hun kijk op de stad fundamenteel veranderde, en jongeren ervaren voor het eerst echte,

ondersteunende relaties met mensen van Belgische origine.

Volgens UNHCR (2019) tonen veel vluchtelingen in België een sterke bereidheid om actief bij te dragen aan de samenleving. Ze beschikken over waardevolle vaardigheden en motivatie. In interviews op MO (2021) geven ze aan enthousiast te zijn om aan de slag te gaan en staan ze open voor trajecten die hen richting werk en participatie leiden

De Belgische Ontwikkelingssamenwerking onderstreept in haar strategienota dat migratie, mits goed begeleid, een hefboom kan zijn voor duurzame ontwikkeling en maatschappelijke vernieuwing (diplomatie.belgium.be, 2021). Ook HIVA – KU Leuven (2024) wijst op het innovatieve en economische potentieel van migratie wanneer beleidsmaatregelen inzetten op inclusie.

Antithese: Integratie is traag en complex:

Toch bestaat er een andere visie: critici wijzen erop dat vluchtelingen een lange en moeilijke weg moeten afleggen om daadwerkelijk bij te dragen aan de arbeidsmarkt. Hoewel veel vluchtelingen naar België komen met waardevolle vaardigheden en een sterke motivatie om bij te dragen, ondervinden velen aanzienlijke moeilijkheden bij het betreden van de arbeidsmarkt. Structurele barrières, zoals niet-erkende diploma's, taalbarrières en discriminatie, belemmeren hun integratie en leiden vaak tot ondertewerkstelling.

Niet-erkenning van buitenlandse kwalificaties: Een efficiënte en toegankelijke erkenningsprocedure voor buitenlandse diploma's is essentieel voor zowel de nieuwkomer als voor werkgevers. De huidige complexiteit en traagheid van deze procedures zorgen ervoor dat hoogopgeleide vluchtelingen vaak genoeg moeten nemen met banen onder hun niveau. Inspiratie kan gevonden worden in Duitsland en Nederland, waar de procedure op zes weken afgerond wordt.

Taalbarrières: Ondanks inspanningen om de Nederlandse taal te leren, blijven taalbarrières een significante hindernis. Het aanbod van taalcursussen is vaak onvoldoende afgestemd op de specifieke behoeften van hoogopgeleide vluchtelingen, waardoor zij niet het niveau bereiken dat nodig is voor professionele communicatie. Uit onderzoek blijkt dat stress een negatieve impact kan hebben op het leervermogen, wat de taalverwerving verder bemoeilijkt.

Discriminatie op de arbeidsmarkt: Discriminatie blijft een hardnekkig probleem. Een panelgesprek georganiseerd door de Vrije Universiteit Brussel in mei 2024 benadrukte dat er de afgelopen jaren nauwelijks een daling was van discriminatie op de arbeidsmarkt of op de huurmarkt. Dit belemmert de toegang van vluchtelingen tot passende werkgelegenheid en draagt bij aan hun sociaaleconomische achterstand.

Ondertewerkstelling: Personen geboren buiten België werken vaker in kortgeschoolde jobs met minder gunstige werkomstandigheden, tijdelijk werk en in jobs onder het niveau van hun diploma. Ze hebben vaker een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt.

Deze factoren creëren een vicieuze cirkel waarin hoogopgeleide vluchtelingen, ondanks hun potentieel, niet volledig kunnen bijdragen aan de Belgische samenleving. Het aanpakken van deze structurele barrières is cruciaal om hun integratie en participatie te bevorderen.

Synthese: Erkenning als sleutel tot vooruitgang:

De uiteenlopende perspectieven op vluchtelingen tonen aan dat we als samenleving nog zoekende zijn. Aan de ene kant is er het zichtbare potentieel, de veerkracht en de motivatie die vluchtelingen meebrengen – krachtig zichtbaar in initiatieven zoals DUO for a JOB of in beleidsadviezen van onder meer HIVA en Caritas. Aan de andere kant staan de hardnekkige barrières, van diploma-erkenning tot discriminatie, die het waarmaken van dat potentieel vertragen of zelfs blokkeren.

Toch hoeven deze perspectieven elkaar niet uit te sluiten. Ze wijzen ons net op waar de sleutel ligt: in erkenning. Niet alleen erkenning van kwalificaties, maar ook van talent, verhalen, identiteit en menselijke waarde. Door vluchtelingen te zien als volwaardige burgers in wording en hen toegang te geven tot echte kansen, slaan we een brug tussen idealen en realiteit. Zo bouwen we aan een samenleving die haar eigen diversiteit durft te omarmen en ervan durft te leren.

In het eerste kwartaal van 2024 werden meer dan 9.000 jobs ingevuld door Oekraïense vluchtelingen met tijdelijke bescherming (Social Security Belgium, 2024). Dit toont aan dat, mits goede begeleiding en toegang tot de arbeidsmarkt, vluchtelingen effectief kunnen bijdragen aan de samenleving.

De oplossing ligt in een fundamentele verandering van perspectief. In plaats van vluchtelingen te zien als een last, moeten we hen erkennen als een kans. Initiatieven zoals taalbuddyprogramma's en integratieprojecten tonen aan dat, met de juiste ondersteuning, vluchtelingen zich snel kunnen ontplooiën en bijdragen aan de maatschappij. Er zijn tal van succesverhalen van voormalige vluchtelingen die vandaag succesvolle ondernemers, artsen of leerkrachten zijn. Wat als we deze verhalen meer onder de aandacht brengen in plaats van te blijven focussen op negatieve beeldvorming?

Bronnen:

<https://www.fedasil.be/nl/nieuws/accueil-des-demandeurs-dasile/opvangnetwerk-kerncijfers-2024>

https://www.steunpuntwerk.be/files/publications/WERK/WerkRapport/werk.rapport_2018_02.pdf

<https://www.caritasinternational.be/nl/asiel-migratie/onze-jongeren-hebben-nood-aan-zorgzame-mensen-die-hun-zelfvertrouwen-kunnen-helpen-herstellen/>

https://www.itinera.team/sites/default/files/arbeidsmarktintegratie_van_vluchtelingen.pdf

<https://www.unhcr.org/be/nl-be/campagnes/vluchtelingen-aan-het-woord>

<https://www.mo.be/interview/vluchteling-zoekt-werk-ik-wil-baan-maar-krijg-traject>

<https://hiva.kuleuven.be/50jaar/50-jaar-papers/paper-sleutels-voor-een-positief-migratie-en.pdf>

<https://hiva.kuleuven.be/50jaar/50-jaar-papers/paper-sleutels-voor-een-positief-migratie-en.pdf>

<https://levl.be/verschillende-organisaties-vragen-vlaamse-regering-om-waardig-werk-voor-vrouwen-met-migratieachtergrond/>

<https://refufam.be/wp-content/uploads/2025/01/PB8.-Taal-en-werk.-NL.pdf>

<https://www.vub.be/nl/evenement/impact-en-uitdagingen-van-het-anti-discriminatiebeleid-in-2024>

<https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/70754>